

UIT DE TIJDSCHRIFTEN.

J. ISAAK: Het lichtgevend vermogen van de Grootte-Beer-Vlinder.

Biologisches Centralblatt Bd. 36. 1916, No. 5, pg. 216.

E gewone Beervlinder heeft op het borststuk een kuif van bruine haren, die op het voorborststuk ingeplant zijn, maar ook over het midden-borststuk heen naar achteren reiken. In den gewonen ruststand steekt de kop daarvoor recht naar voren uit. Wanneer men echter het dier verontrust door het voorzichtig even aan te raken, buigt het driftig kop en borststuk voorover, daardoor wordt die bruine haarkuif opgericht en nu komen daaronder twee kransen van vuurroode haren te voorschijn op het voorborststuk (rugzijde) dicht naast elkaar, zoodat ze samen een brilfiguur vormen. Die roode haren liggen in rust onder de bruine kuif verborgen maar in den schrikstand door het inbuigen van den kop komen ze te zien en richten ze zich zoo op, dat ze trechtervormig uitstaan als de sluiers om de oogen van een uil. In 't midden van elk van die twee roode kransen is een zwart plekje te zien. Op deze zwarte knobbeltjes monden klieren uit die een lichtgevend vocht afscheiden. Om dat te zien te krijgen moet men het dier harder plagen, bijv. door een niet al te zacht tikje tegen den kop. Dan buigt het den kop nog dieper neer en dan komt in 't midden van de twee roode „uiloogen” een drupje vocht te voorschijn, dat in het donker een sterk groen licht uitstraalt. Dit lichten duurt maar ongeveer tien tellen, daarna wordt het vocht weer teruggezogen en is het lichten afgelopen. De roode bril blijft daarentegen nog wel een minuut lang zichtbaar.

Bij herhaalde prikkeling komt het lichten telkens weer. Men kan het zelfs kunstmatig te voorschijn brengen door den kop voorzichtig met den vinger naar beneden te buigen en stevig neer te drukken!

Alle exemplaren, zoowel de mannetjes als de vrouwtjes, vertoonen dit verschijnsel en ten allen tijde.

Aangezien het alleen optreedt bij een sterke mechanische prikkeling, een onzachte aanraking, is het vermoedelijk niet een lokmiddel of herkenningsteeken waardoor de soortgenooten elkaar vinden, maar waarschijnlijk wel een afweermiddel om vijanden af te schrikken. In elk geval is het wederom een bijzonder interessant verschijnsel, dat bij een heel gewoon dier is waar te nemen; wel verwonderlijk, dat het niet eerder bekend geworden is.

Grootte-Beer-vlinder.

J. HEIMANS.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Over Dierenverstand. In de *Naturwissenschaftliche Wochenschrift* No. 37 van 10 Sept. 1916, vind ik een artikel van Dr. Wilhelm Neumann over zijn proeven en ervaringen met den denkenden en spellenden hond Rolf van Mannheim. Van dezen hond werden staaltjes verteld, die de verrichtingen van de Elberfelder paarden verre overtroffen. Hij heet niet alleen ervaren in de cijferkunst, maar dicteert ook brieven, waarin hij zijn leedwezen betuigt over het sterven van zijn meesteres en van zijn eigen zoon Roland, die door een auto is overreden. Net als met die paarden, waren er ook verscheidene ernstige en geleerde mensen, die in Rolf geloofden o. a. ook Professor Ziegler. Nu heeft echter Dr. Neumann duidelijk aangetoond, dat Rolf maar een zeer gewone hond is en dat al zijn kunsten neerkomen op handigheidjes en listen (of autosuggestie?) van zijn vertoonsters. Niets anders dan verfijnd boerenbedrog (of zelfbedrog?)

T.